

TARPTAUTINIO BENDRADARBIAVIMO VEIKLOS (TBV)

1. ĮVADAS

2. METODOLOGIJA

Vertinimo objektas, tikslas, metodai ir apribojimai (1 p.)

3 TBV KOKYBĖ

TBV organizavimo kokybė ir atitikimas dalyvių lūkesčiams (2 p.)

4. VEIKSMINGUMAS

TBV tinklaveika ir kontaktų panaudojimo būdai (3 p.)

5. IŠVADOS

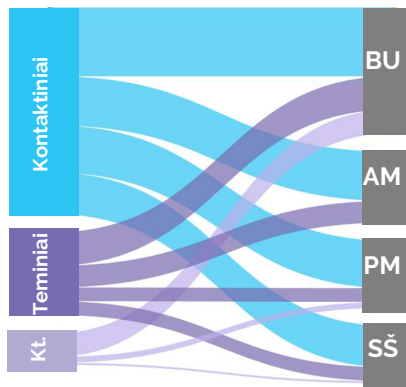
Rezultatų apibendrinimas (4 p.)

Ar „Erasmus+“ TBV tinklaveika yra veiksminga?

1. ĮVADAS. Švietimo mainų paramos fondas esamiems ir potencialiems projektų vykdytojams suteikia galimybę dalyvauti TBV. Tai – vadinamieji kontaktiniai seminarai, teminiai seminarai ir pažintiniai vizitai, kurie vyksta užsienyje.

Per trejus metus (2017–2019 m.) Fondas finansavo 167 TBV dalyvius. Diagramoje žemiau matyti renginių pasiskirstymas pagal tipą ir dalyvių atstovaujamus švietimo sektorius. Daugiausiai dalyvių vyko į kontaktinius seminarus, kurie skirti tinklaveikai.

Kaip TBV dalyviai pasiskirstė pagal švietimo sektorius? N=167

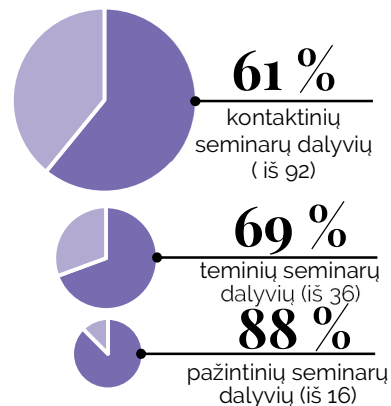
Šaltinis: ŠMPF

Šios tinklaveikos veiksmingumas nėra pagrįstas įrodymais, nes dalyvių ataskaitos teikiamos per mėnesį nuo seminaro, kai kontaktų nauda dar nėra pasireiškus. Mažesnę dalį TBV dalyvių vyko į teminius, pažintinius ar kitus vizitus. Jų rezultatai yra mažiau apibrėžti ir sunkiau išmatuojami, todėl visų TBV veiksmingumas vertintas daugiausiai tinklaveikos aspektu.

Remiantis „Erasmus+“ įgyvendinimo vadovu (Nacionalinėms agentūroms), galima teigti, kad TBV tinklaveika veiksminga tuomet, kai seminaro metu įgyti kontaktai ar idėjos realizuojami naujuose projektuose (įskaitant institucijų iniciatyva vystomas inovacijas).

2. METODOLOGIJA. Vertinimo tikslas – nustatyti, ar TBV tinklaveika yra veiksminga. Kitaip tariant, kiek TBV metu užmegztos pažintys panaudojamos inicijuojant projektus ar kitas bendras veiklas su užsienio partneriais. Taip pat buvo siekiama nustatyti, kokie veiksniai daro poveikį TBV veiksmingumui, pvz., dalyvio patirtis ar atstovaujamas sektorius.

Kokia dalis atsakė į anketą (pagal TBV dalyvių tipą)?

Šaltinis: TBV dalyvių apklausa, 2020

Atlikti 8 interviu. Gautos 95 užpildytos apklausos anketos (66 % atsakė).

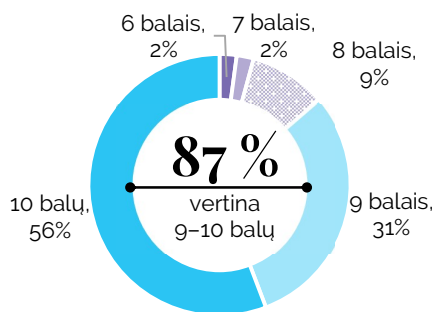
2020 m. balandį atlikti 8 interviu su kontaktinių seminarų dalyviais iš keturių švietimo sektorių (sąrašas pridodamas, žr. 4 p.). Taip pat 2020 m. gegužės mėnesį vykdyta TBV dalyvių apklausa. Apklausos kontaktų sąrašas yra 167 dalyviai, tačiau apklausos kvietimai sėkmingai išsiųsti 144-iems. Kontaktų sąrašas sutrumpintas dėl

dublikatų atrankos (tas pats dalyvis apklausiamas vieną kartą, net kai dalyvavo keliuose renginiuose), netinkamų išėmimo (EK jubiliejaus renginio ar vertintojų mokymų dalyviai nebuvo apklausiami) ir gražintų laiškų (kai nebenaudojamas el. pašto adresas).

Labai svarbus vertinimo apribojimas yra tai, kad TBV vyko prieš 6–36 mėnesius. Tai reiškia, kad respondentai tokius senus įvykius galėjo vertinti neobjektyviai (pvz., per daug teigiamai). Tačiau rezultatai yra vertingi tuo, kad jie atspindi bendrą dalyvių požiūrį į tarptautinius seminarus ir jų naudą.

3. TBV KOKYBĖ. Apklausos dalyviai TBV kokybę vertina labai teigiamai. Galima teigti, kad 87 % respondentų palaiko TBV, nes jie renginio kokybę įvertino 9–10 balų (diagrama žemiau). Skirtumai tarp TBV tipų nėra dideli, tačiau itin palankiu vertinimu išsiskiria pažintiniai vizitai (vidutiniškai 9,7 balo iš 10). Kontaktiniai seminarai įvertinti vidutiniškai 9,4, o teminiai – 9,1 balo.

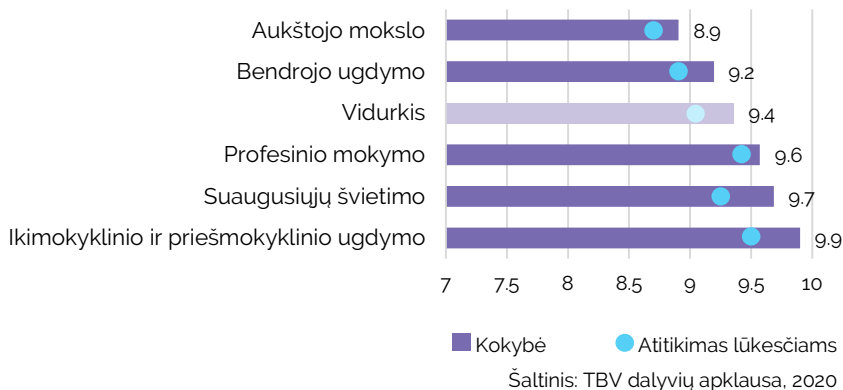
Kaip bendrai vertina kokybę? N=95

Šaltinis: TBV dalyvių apklausa, 2020

Ryškesni TBV kokybės vertinimo skirtumai tarp skirtingus švietimo sektorių atstovaujančių respondentų. Geriausiai kokybę vertina ikimokyklinio, priešmokyklinio ugdymo, prasčiausiai – aukštojo mokslo respondentai (žr. diagramą). Visgi svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad po seminarų praėjo sąlyginai daug laiko. Todėl šis TBV kokybės vertinimas labiau atspindi bendrą respondentų požiūrį į tarptautinius seminarus, nei objektyvią konkretaus TBV renginio kokybę.

Kaip apklausti dalyviai vertina TBV kokybę ir atitikimą lūkesčiams?

Vertinant lūkesčius, matyti, kad respondentai TBV dalyvauja dažniausiai tikėdamiesi rasti projekto partnerius (67 %). Interviu dalyviai akcentavo, kad jiems yra labai svarbu partnerį susitikti betarpiškai, pažinti asmeniškai prieš pradėdant projektą:

„Labai naudinga partnerius pasitikrinti gyvai.“

Visgi tik mažuma respondentų (27 %) tikėjosi pristatyti savo idėjas ar organizaciją. Iš to galima spręsti, kad dalyviai labiau tikėjosi patys tapti partneriais, o ne rasti partnerių savo koordinuojamam projektui. Interviu taip pat rodo, kad dalyviai paprastai vyksta be projekto idėjos, kurią galėtų pasiūlyti partneriams. Remiantis apklausa, 33 % dalyvių tikėjosi suformuluoti idėją projektui renginio metu.

„Suteikė drąsos, kad ir mes galim daryti.“

Kiti du svarbūs TBV dalyvių lūkesčiai – patobulinti kvalifikaciją (55 %) ir susipažinti su naujais

žmonėmis (47 %). Iš komentarų analizės matyti, užsienio kontaktai yra laikomi savaime vertingais, netgi kai ryšys nepalaikomas.

Bendrai vertinant atsakymus apie lūkesčius, galima teigti, kad 81 % respondentų turėjo lūkesčių, susijusių su tarptautinės veiklos plėtra. Likusieji – labiau su savo kvalifikacija ar asmeniniu tobulėjimu (pvz., nurodė „praplėsti akiratį“ ir „sužinoti profesines naujienas“).

Analizuojant pagal sektorius, matyti, kad TBV labiausiai pateisino ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo sektoriaus respondentų lūkesčius, o mažiausiai – aukštojo mokslo. Apklausos ir interviu komentarai rodo, kad lūkesčiai dažniausiai nepateisinti dėl specifinių temų trūkumo (pvz., apie projekto sklaidą ar valdymą) ar nepakankamai atitikusių dalyvių interesų (pvz., nebuvo dalyvių, kurie atstovautų gimnazijas ar plataus profilio bibliotekas).

Labiausiai lūkesčius pateisino pažintiniai seminarai (9,6 balo).

Kokie buvo pagrindiniai TBV dalyvių lūkesčiai? N=95

Šaltinis: TBV dalyvių apklausa, 2020

Greičiausiai dėl to, kad pagrindinis lūkestis jų atžvilgiu buvo mažiau konkretus – patobulinti kvalifikaciją. Kontaktiniai seminarai lūkesčius pateisino šiek tiek mažiau (9 balais), o mažiausiai – teminiai seminarai (8,8 balo).

Apklausoje rezultatai rodo, kad atitikimas lūkesčiams skiriasi pagal dalyvių patirtį. Respondentai, kurie nurodė, kad turi „Erasmus+“ projekto dalyvio patirties (pvz., buvo kažkada išvykę pagal mobilumo programą), šiek tiek palankiau vertina TBV renginio atitikimą lūkesčiams. Tikėtina, kad dalyvio patirtis susijusi su geresnėmis užsienio kalbos žiniomis ir didesniais bendravimo tarptautinėse komandose įgūdžiais. Visa tai padeda veiksmingiau sudalyvauti TBV.

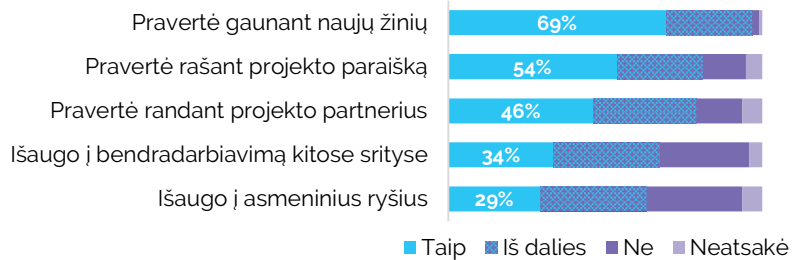
Tuo tarpu strateginių partnerystių patirties turintys respondentai TBV kelia aukštesnius reikalavimus. Ši grupė nurodė šiek tiek žemesnį pasitenkinimą renginiu.

Interviu taip pat rodo, kad patyrę projektų koordinatoriai yra labiau resursas tokiose renginiuose, nei naudos gavėjai. Jų atradimai ir metodinės pamokos pradedantiems koordinatoriams yra labai naudingos. Tačiau patyrę dalyviai paprastai turi lūkestį susitikti su dar labiau patyrusiais ar „high profile“ kolegomis, todėl jų lūkesčius sunkiau pateisinti. Be to, patyrę koordinatoriai nebeieško atsiktinių partnerių – jie paprastai jau yra suformavę savo tinklą arba ieško išskirtinių, specifinių partnerių. Todėl TBV renginiai labiau naudingi pradedantiems, kurie stokoja kontaktų. Interviu rodo, kad patyrę projektų vykdytojai partnerius dažniausiai randa per ankstesnes sėkmingas patirtis arba rekomendacijas (renkasi partnerių partnerius).

3. TBV VEIKSMINGUMAS.

Apklausa rodo, kad visi dalyviai (išskyrus vieną) susipažino su naujais žmonėmis. Šie nauji kontaktai po seminaro daugeliui pravertė gaunant žinių. Interviu rodo, kad dalis dalyvių turi bendras socialinių tinklų grupes,

Kokios naudos gavo iš TBV naujų pažinčių (po renginio)? N=95

Šaltinis: TBV dalyvių apklausa, 2020

kuriose iki šiol dalinasi programos informacija (pvz., gauna užklausas dėl partnerystės). Beveik pusė respondentų teigia, kad TBV pravertė rašant paraišką. Interviu rodo, kad TBV labai motyvuoja pradėti rengti paraišką, padeda atrasti projektų idėjas.

TBV dėka atsiranda „Erasmus+“ KA1, KA2, „eTwinning“, „Nordplus“ ar Aktyvių piliečių fondo paraiškos ir projektai.

Nors 46 % respondentų teigia, kad per TBV pažintis rado projekto partnerius, panašu, kad tikrasis procentas yra šiek tiek žemesnis. Remiantis apklausos komentarų analize, galima teigti, kad 36 % respondentų TBV padėjo parengti paraišką arba pradėti projektą. Interviu rodo, kad dauguma interviu dalyvių grįžo įkvėpti, tačiau ne visi inicijavo projektus, Pagrindinės to priežastys – nesulaukė tinkamo palaikymo iš savo organizacijos (pvz., vadovai neteikė projektams prioriteto) arba

Kokia dalyvių dalis TBV pažinčių dėka inicijavo projektus? N=95

Šaltinis: TBV dalyvių apklausa, 2020

neturėjo pakankamai patirties rašant paraiškas (pvz., nepavyko susitarti su partneriais). Vertinant pagal sektorius, santykinai daugiausiai „sėkmės istorijų“ (arba komentarų apie inicijuotus projektus) gauta iš bendrojo ugdymo respondentų, o mažiausiai – iš aukštojo mokslo.

Aukštojo mokslo institucijų atstovai, taip pat dalyviai iš organizacijų su ilgamete tarptautinių projektų patirtimi paprastai jau turi platų partnerių ratą ir būsimiems projektams partnerius renkasi remdamiesi ankstesne praktika (pvz., buvusius savo partnerius arba partnerių partnerius). Tuo tarpu kiti – ypač tik pradedantys tarptautinių projektų veiklą labiau pasinaudoja TBV metu užmegztais kontaktais. Panašu, kad „Erasmus+“ naujokams tai gera galimybė rasti pirmuosius partnerius. „Seminaro veiklos leido pažinti šiuos žmones, pajauti kiek jie yra patikimi, kaip galimi partneriai, kokios jų vertybės ir prioritetai“, rašo respondentas.

TBV rezultatai pasireiškė ne tik per projektų inicijavimą, tačiau ir kitose veiklos srityse. Tiek interviu, tiek apklausos komentarai rodo, kad šie renginiai yra svarbūs asmeniniam tobulėjimui. Pagerinti užsienio kalbos įgūdžiai, padidėjusi motyvacija ir pasitikėjimas, sustiprintas statusas savo organizacijoje – tai dažniausiai įvardino interviu dalyviai.

Visgi didžiausias pasitenkinimas iš TBV ateina per draugystes. Apklausoje duomenų analizė rodo, kad stipriausia koreliacija tarp TBV lūkesčių pateisinimo ir tarp TBV

pažinčių, išaugusių į asmeninius santykius. Vadinasi, žmogiškasis ryšys (labiau nei naujos paraiškos, projektai ar žinios) renginį leidžia suvokti kaip pateisinusį lūkesčius.

Nauji asmeniniai ryšiai – tai, kas labiausiai padidina dalyvių pasitenkinimą.

Apklauskos komentarų analizė rodo, kad respondentai labai vertina ilgalaikius ryšius su TBV dalyviais. Tačiau iš apklauskos atsakymų matyti, kad tik 29 % respondentų mano, kad TBV pažintys peraugo į asmeninius ryšius. „Su projekto partneriais dalinamės patirtimi, pastipriname vieni kitus“ – rašo respondentas. Pagrindiniai barjerai užmezgant asmeninius ryšius buvo asmeninės iniciatyvos stoka, nepakankamos užsienio kalbos žinios, „naujoko“ pojūtis (remiantis interviu medžiaga).

5. IŠVADOS. Švietimo ar kitų organizacijų atstovams TBV padeda inicijuoti projektus ir išlikti įkvėptiems savo kasdieninėje veikloje. Veiksmingiausia TBV buvo tuomet, kai padėjo sukurti ilgalaikius asmeninius ryšius. Kitą tariant, leido sutikti bendraminčius, kurie gali patarti, pakviesti į bendrą projektą ar suteikti naujos veiklos galimybių. Apklausa rodo, kad geriausiai šias galimybes išnaudojo bendrojo ugdymo atstovai, mažiausiai – aukštojo mokslo. Bendrai 36 % dalyvių TBV dėka parengė paraišką arba jau įgyvendina projektą.

Nepaisant to, kad TBV kokybė buvo aukšta (respondentų vertinimu), dalyviai dažnai TBV suprato kaip vienpusį veiksma. Dauguma dalyvių renginiuose nesiekė pristatyti savo idėjų ar organizacijos, nors turėjo lūkesčių rasti partnerius.

Apklauskos duomenų ir interviu analizė rodo, kad didelė dalis vyko siekdami daugiau sužinoti apie

programą ir projektų įgyvendinimą. Kadangi šie poreikiai gali būti veiksmingai patenkinti nacionaliniu lygmeniu (pvz., dalyvaujant ŠMPF renginiuose), efektyviausia būtų tarptautinius renginius išnaudoti partnerių paieškai.

Todėl veiksmingiausi tie TBV, kurių organizatoriai dalyvių sąrašą ir veiklas planuoja taip, kad susitiktų panašių interesų žmonės. Veiksmingas TBV reikalauja ir dalyvių pasiruošimo – iš anksto suformuluoti savo organizacijos interesus ir pasiūlymus potencialiems partneriams. Visgi organizatorių pastangos ir pasiruošimas padeda tik tada, kai dalyviams netrūksta užsienio kalbos ir tinklaveikos įgūdžių.

Į TBV renginius patyrusius projektų vykdytojus gali pritraukti galimybė susitikti su išskirtiniais dalyviais, o pradedančius koordinatorius – galimybė prisijungti prie projekto arba rasti partnerius savo pirmajam projektui.